

آبونه شرافتی : هر راجه
سنه لکي (۴۰۰) التي ايلني
(۲۲۵) ؛ ممالک اجنيه ايچون
سنه لکي (۴۵۰) ، آتي آيلني
(۲۵۰) غروشدر .

نسخه سي ۷,۵ غروشدر .
سنه لکي ۵۲ عدددر .

اداره خانه : باب عالی جاده سنده
رشيد افندي خائنده

اخطارات

آبونه بدلي پشيندر .

مسلكه موافق آثار مع المنونيه
قبول اولنور . درج ايدلن
يازيلر اطاده اولتماز .

والله يهدي من يشاء الى صراط مستقيم

باش محرر
محمد ماکف

صاحب و مدير
اشرف اديب

اتبعون اهدکم سبيل الرشاد

تذکره

آبونه شرافتی : هر راجه
غروش کوندرلملیدر .

مکتوبلرک امضالری واضح
واوقوناقلی اولسی وآبونه
صره نومروسی محتوی
بولونسی لازمدر

ممالک اجنيه ايچون آبونه
اولانلرک آدرس لرینک
فرانسزجه یازلسی رجا اولنور .

یاره کوندرلدیکی زمان نهیه
دائر اولدینی بیلدیرسی
رجا اولنور

و کبرانک نتیجه سیدر . بویا کلس منطقه کوره غرب مدنیدر . چونکه سربستدر . هر سربست اولان شی غیر مقیددر . دین ایسه جمعیتی برچوق ضرورتلره تقید ایدر . دیمک که حریتی تحدید ایدر . هر محدود اساس ایسه انکشافه مانعدر . شوخالده ضرب مادامکه مترقیدر . دین ایله علاقه می یوقدر ، قییلندن بر نتیجه دسترس اولمق ممکندر . لکن بونکله مسئله حل ایدلمش ، دعوا فصل ایدلمش اولمایور . بلکه دهاز یاده مغلق بر شکل آلمش بولونیور . حقیقته وصول ایچون ضربده فرانسه انقلاب کیرندن صکره رواج بولان مسامحه کارلنک نه کبی شرائط آلتنده حصوله کلدیکنی ، نه کبی نتیجه لر تولید ایتدیکنی ، اسلامیتله ، خرسیتیانلق اراسنده نقاط فارقه و مشترکه بولنوب بولمیدیغنی لایقیله تدقیق و تحلیل ایتک ضرورتی حاصل اولیور .

دینلرک اساسی توحیددر . یالکنز شرایع ، احتیاجات زمانه به کوره تبدل ایدر . احکامی منسوخ بر دین توحید اولان عیسویت اساساتنک تحریف و تبدیلیله ، دین تثلیث ، دین تشریک حاله افرایغی نتیجه سنده خرسیتیانلق تاریخنده انواع انقلابات ظهوره گلش و بوکونه قدر دوام ایتمکده بولمشدر . بر طرفدن رهبانک نفوذ و موقعلرینی تحکیم ایتک ایچون قرون وسطی ده دینی آلت ایدرک درلو خرافه لرله جر منفعت ، اجرای تسلطه چالیشملری ، دیگر طرفدن مستبد قرال و ایمپراطورلرک ، دره بکلرینک غیر مشروع آمال خود پسندانده و مستبدانه لرینه فضولی بر ماهیت دینه ویرملری ، دیندن سعادت ، رفاه سکون و حضرر بکلین خالق ترده سوق ایتدی . اخلاقی فضائل یرینه ، ظلم و عداوتنک دین پرده سنه بورونه رک حقوق عبادی چیکنه مسی اهالی بی یواش یواش ره باندن و مستبد حکمدارلردن صوغوتدی . دوشونمده دن ، محاکمه ایتمده دن اینانغه مجبور اولدیغنی عقائد تثلیثیه نک مهماتی ایچنده بونالان فکرلره خرسیتیانلق حقنده بعض شهرلر کلسی پک طبیعی ایدی

بوده کچیکمه دی . خرسیتیانلق نامنه انکیزیسیون ظلمنی کورن ، وجدانی تعقیب اولنان ، هر دورلو حقوقی پایمال ایدیلن ، سربستی قناعت ، سربستی عمله مالک اولمایا صنوف عوامنک کوشه بن ، قوتی ضایع ایدن حسیات دینه می یرینه ظلم ، استبداده قارشی مجادله ایتک ارزولری قائم اولدی . محرف احکام تثلیثیه دن وجدانی احتیاجاتی تطمین ایدمه بن خلق یشامق حقنی قزائمق ایچون انقلاب مفکوره لرینی دها جاذب کوردی

بو آواده برچوق محررلر انسانلرک مالک اولدقلری حقوق طبیعی بی ، حریت ، مساوات ، عدالت کبی اساساً منشائی دیانتدن صدور ایدن دستگیری بشری بر شکلده کوستره رک تلقینانه باشلادیلر . افکار عمومی ، مستبدلر و رهبان طرفدن کتم اولنان حقایق دینه یرینه ، ظلم ، عدالتسزلکه قارشی حق حیات وعد ایدن دستایر قائم اولدی

آلتندن ناصل قالقایلیر ؟ بوکامکان واحتمال ویریه بیلیرمی ؟ چوجوقلره تدریسی مناسب اولان درسلر ، حیانه دائمی کنیدیلرینه یازایاچق درسلرک ائک ابتدائی ، ائک بسیط قسملرینی تشکیل ایدن درسلردر . و اولرده محدود مقدارده کی درسلردن عبارتدر . بچتمز چوق اولماسه یدی ، رضاه الله تعالی او درسلی حاوی بر پروغرام تنظیم ایدرک . فقط ، ورق مهر و وفای کیم او قور ؟ کیم دیکر ؟

نظر حیرتمزی جلب ایدن بر جهت ده بروجه بالا درج ستون اولنان درسلرک تعداد و تعریف لرینی حاوی افاده لردر . او افاده لرک کله لرینه ، جمله لرینه ، فقره لرینه دقتله عطف نظر ایلسه کنز ، بزم خیرت لریمزه اشتراک ایده جک کنزده هیچ تردد من یوقدر . افاده لرسرا پا آهنکسنز ، انسجامسنز ، ربطسنز ، ضبطسنزدر ، تکرار لرله ، حشولرله ، خطالرله مالا مالدر . او افاده لرک صاحب لری بر کتابت و بلاغت امتحاننه تابع طوتیلسه لر ، ترفیع صنف ایده جک قادر نومرو آلامزلر . ا . قوص قوجه بر معارف و کالتی نامه و بر کتاب حالنده طبع ایتدیلمش بولنان رسمی بروثیقه ده بو قادر کتابت و بلاغت یوقسزلنی انسانی حیرت لره دوشورمزده ، نه یاپار ؟

اهمتماعیانه غربیلیر و بوزغور بیلیر

صنویانه دوغرو!

مختلف نشریاتدن آکلاشیلور که بعض غربیلیرمنز ، لوازمات مدنیه دن عد اولنان دانش ، قناره ایچکی ، قادین کبی عناصر سفاکت انکشافانه ا ضمیمه تام عصری کورونمک سوداسیله اساسات اصلیه واجتماعیه مزده ده هجوم ایتک ایستورلر . اسلامی قرون وسطانی خرافاتدن عد ایدن ، عصر حاضرک تام بر مسامحه و حریت عصری اولدیغنی بیلدیرن بویازیلر ، . . . عصر یلکک اس اساسی اولمی لازمکن حریت وجدان مفکوره سیله غریب بر تضاد تشکیل ایدیور . تقلیده مستبد هر شیشمزده اولدیغنی کبی بو ادعالرده ده بر شمه حقیقته تصادف ایتک چوق مشکلدر . علمه ، تاریخه ، تدقیق و تحلیله استناد ایتمین و هیچ بر قیمتی حائر بولنمیان بو هجوملر قارشوسنده حقایق علمیه به مراجعت فائده سنز عد اولوناماز .

عجبا عصر منک وجه یمیزی - ادعا ایدلیدی کبی - تسامح دینی بی می تمیل ایدیور ؟ شعار مدنی ، دینی اساسلردن اوزا قلاشمه شمیدر ؟ . . . اسلامی قرون وسطایه طائد اساسات عد ایدنلر ، بوکون غرب عالمی حسیات دینه دن معرا ، متسامح بر هیئت اجتماعیه ظن و فرض ایتمکله پک یا کلس بر یوله صایمش اولیورلر . واقعا کنیدیلرینی آلدانان بر قضیه منطقیه موجوددر . فقط اونوتلامیلدر که منطقه قضیه ، صغری

یکیدن وجوده کتیرلمسفی تأمینہ محافل علمیه و فنیہ ، ارباب قلم ، چالشدقلمری کچی بالعموم مؤسسات دہ عین غیرتدہ بولمقدمہ درہ بتون بونلرہ ضمیمہ حکومتلرہ الہ شدتلی قانونلرہ فضیلتی حایہ ، رذیلتلہ مجادلہ ایتمکدہ درہ . حرب عمومینک کوستردیکی لزوم و ضرورتلر مواجہہ سندنہ غرب عالی دینسزلکدن دیندارلغہ دوغری براسستحالیہ دورہ سی کچیریور . غیریحیلر من عجباً بوندن بی خبرمی بولونیورلر ...؟

غرب بشری ، حقوقی ، اخلاقی ساحہ لرہ تمقیب ایتمک ایستہ دیکچی اساسانلہ دینسزلکہ دوغری و دکل اسلامیتہ دوغری یا قلاشیور . واک یوکسک اساساتی انجق اسلامیتہ بولویور . حالوبیلہ ایکن عصریلر منری تغافلہ سوق ایدن اسباب نہ در ؟ اساساً اسلامیتی روح و شمولیلہ احاطہ ایدہ مہین دساتیر عالیہ سی کورہ مینلر ؛ مع التأسف غرب عالمندن دہ بی خبر بولونیورلر . اسلامیتہ عصریلک سوداسیلہ ہر کون بشقہ بر جہہ دن غرتہ ستونلرندہ واقع اولان هجوملر اساسات اسلامیتہ قارشی جہالتدن ایلری کلیور . علمہ ، تدقیقہ ، تحلیلہ استناد ایتمین وشبہہ سز مودایہ اتباعاً واقع اولان تعریضات موافق شیمہ نصف دکلدر . ظاہرین بر کوروشلہ طرفہ دکل مظروفہ حلول ایتمین ، تعبیر دیکرلہ حسلہ دکل فکر و منطقہ محاکمہ ایدلین ہرہانکی بر فکر تقلید جیلکدن فور تولہ مامغہ محکومدر .

غرب دہ بر جوق اسباب دولایسیلہ رواج بولان فقط صوک سندنہ دیانت حسلرینہ ترک موقعہ مجبور اولان مسامحہ کارلق ہیئت اجتماعیہ مزیدہ یوقدر واولہ ماز . بشریتک کافہ سعادتتی متکفل بولنان اساسات اسلامیتہ تحریف ایدلش ہیچ برشی یوقدر . مسلمانلرک مقتداہی اولان قرآن عظیم الشان بر حرفی تغیر ایدلکسزین ایدی احترامدہ موجود بولونیور . سنت جلیلہ الہ اوفق تفرعاتنہ قدر ہر درلو شہہ دن وارستہ بر صورتدہ تثبیت ایدلشدر .

اسلامیت ، عدالت ، مساوات ، حریت دساتیرینی وضع ایدہ رک الہ یوکسک وسائط رفاه و سکونی ، الہ عالی اسباب کمال و ترقی بی احضار ایتشدر . اسلامیتدہ رہبانیت و دینی امتیازلر اصلا موجود دکلدر . مسلمانلق بویلہ ممتاز بر صنف ، بر شخص ، ملاجیامشدر . آنجق تقوی اعتباریلہ صاحب کمال اولانلر محترمدرلر . کرحہ بعض مستبد حکمدارلر کندیلرینہ بر ماہیت معنویہ عطف ایتمک ایستہ مشلرسدہ روح اسلام دائماً اجرای استبداد ایچون دینی آلت ایتمک ایستہ ینلری سرنکون ایتشدر . استبدادک ، عدالتسزلکک ، ظلمک دین ایلہ علاقہ سی یوقدر . دیانت اسلامیتہ حریت انسانیتہ بی احما ایدن بوتون رذیلتلرک ک بیوک دشمنیدر . معاملاتدہ ، حقوق مدنیہ مزیدہ اصل اولان حریت وجدانیہ ، حریت شخصیتہ ، حریت تصرفیدر .

حقوق عباد ، حقلمک الہ بیوکیدر . بواعتبار ایلہ اسلامیتک

ایستہ خرسیتیانلغک تحریفی ، رہبانک ، حکمدارلرک ادارہ مستبدہ لری ، ظلملری نتیجہ سندنہ خرسیتیانلق عقائدی صارصیلدی . انقلاب کبیر بوجربانہ دہا زیادہ وسعت و یردی ... حریت ، عدالت مساوات ، اخوت دستورلرینہ استناد ایدن حقوق بشر بیاننامہ سی احضار ایدنلر بو اساسلرک دین کمال اولان اسلامیتدہ الہ یوکسک بر شمول و وسعتلہ عصرلر جہ اول اعلان و تطبیق ایدلش بولندیغنی انقلابک حصولہ کتیردیکچی غیر طبیعیک ایچندہ دوشونہ مدیلر ، ہیجان ایلہ استبدادک ، ظلمک احساسنہ چالیشانلر حقیقتک منبعی کشفدہ عین ہیجانی کوستردہ مدیلر ...

بو اساسلری صرف بشری ، اولجہ غیر موجود ، بشریتجہ غیر معلوم دساتیر ایش کچی اعلان ایتدیلر . فقط عنالت و دیگر مفکورلر سعادت بشریتہ بی استہداف ایدن دیانتک روحنہ توافق ایتسی اعتباریلہ غربک ترقی وانکشافاتندہ مہم بر عامل اولدی . محدود وقایعہ رغماً اوزون مدت دوام ایدن صلح و سکون دورہ سندنہ انکشاف ایدن علم و عرفان ، صنایعک حصولہ کتیردیکچی ثروت سفاهتک چوغالمسنہ ، مادی ذہنیتلرک رواجنہ سببیت و یردی . مادیلکہ دوغری کیدن عمومی ذہنیتک آراسندنہ فکر الوہیت منکرلری دہ چوغالدی . انکلتزہ ، اسوچ کچی دیانت حسلری قوتلی مملکتلر دہ بیلہ اہمال والحاد قوتلندی . بونک عکس العملی اولہ رق « رہ فورم » جریانی باشلادی . خرسیتیانلغی عقائد و اساطیر باطلہ دن قورتارمق صورتیلہ ہیئت اجتماعیہ نک معنویاتی تقویہ و مدنیتی ترصین غایہ سی استہداف ایدن فکرلر پروتستانلغی دوغوردی .

حرب عمومی بہ قدر دوام ایدن ظاہری سکونت دورہ سندنہ صرف مادی بر ذہنیتک غرب ہیئت اجتماعیہ سندنہ وجودہ کتیردیکچی مدہش تخریبات یک او قدر حس اولنہ مبدی . چونکہ ظواہرہ مربوط ثروت ورفاہک ادامہ ایتدیردیکچی موازنہ سفالت اجتماعیہ بی کیزلہ یوردی . وقتا کہ حرب عمومی دنیانک مہم برکتلہ سی قاصوب قاورمغہ ، مادی و معنوی ساحہ لر دہ غیر قابل تلافی تخریبات اجراسنہ باشلادی . بو ظاہری موازنہ ، انضباط اجتماعی بوزولدی . حربدن چیقان غالبلر دہ مغلوبلر دہ مدہش بر نتیجہ قارشوسندنہ قالدیلر . معنوی افلاس ہرملتی تملندن صارصمشدی . آرتق فضیلت حسلری غیر قابل اخفا برخشونتلہ سقوط ایتش ، بتون معتاسیلہ مادی و بر احتراض مفکورلرک تحت تہدیدندہ مدنیتک قرون وسطی دورینہ کیریلہ مک تہلکہ سی حاصل اولمشدی . ایستہ اوزمان غربک بتون متفکرینی حیات اجتماعیہ بی باشند باشہ صارصان فوضالرہ قارشی کوزلرینی آچدیار . اوزماندن بریدر ، غربک علماسی دہ ، حکماسی دہ ، سیاسیونی دہ معنویاتی تقویہ ایتمک لزومندہ متفق بولونیورلر . دینی روابطک اصلاحی ، فحشلہ مجادلہ ، مسکراتلہ مجادلہ ، مراقبہ اجتماعیہ تأسیسی صورتیلہ موازنہ اجتماعیہ نک

اداری عمده لری دوزخیدن دوزخی به مشورته ، عدالته ، مساواته استناد ایدر .

حیثه بوقدر انکشاف حق و برن ، حقوق عمومی ، حقوق عامه بی ترویج ایدن بر دین کمال البته روح اصلیه تغییر و تحریف ایدیلرک احتراصات واستبداده آلت ایدیلن بوکونکی عیسویت ایله مقایسه ایدیله میجکی کی ، عیسویتک حکمران اولدینی ساحه لرده کی محیط و شرائطده آفاق اسلامیه ایله عین سویده مناقشه اولنه ماز... کورولورکه ضربده کی شرائط هیئت اجتماعیه مزده موجود دکدر . شوخالده مسامحه کارلقده غیر شعوری برتقلیدجیلکدن بشقه برصورتله ایضاح اولنه ماز . تربیه ملیه نیک تقویه و ترصیفی ایچون حسیات دینی بی یوکسک بولندیرمه مجبوریت واردر . چونکه اخلاقی ، معشری ، اجتماعی منفعت عمومی اساسلری دینه انفصال قبول ایتمز برصورتده مربوطدر .

اهمیتله اشغال ایتلیدر . چونکه تردیانک جانلی و آچیق نظاهراتی قارشوسنده حقیقتلرک ستر و اخفا سنه امکان یوقدر . اورته ده ناقابل اخفا فوضالر روح اجتماعیه می تخریب ایدیور . حقیقی معناسیله عصریلک آنجق بو تردیانک ازاله سی تقدیرنده انکشاف ایده بیلیر . عصری بکلر منقادینلرک طئه سندن اوزاقلاشمه سی ، بارلرک ذوقی ، خرافات اخلاقیه نیک لزوم سزلغنی یالیزلی کله لرله تجدد وعصریلک نامنه قزانیلمش برظفر کی اعلان ایده دورسونلر . بو حاللرله بیده اجتماعیمزک کیتدکجه ضعیفه مکده اولدینی حقیقتنک قیمتنی بر درجه تنزیل ایده منزل . .

اوتهدنبری تکرار ایتدیکنز وجهله ضعیفیت اجتماعیه نیک قوته ، تردیانک فضیلته ، یاسک ایمانه انقلابی ایچون ، هر ساحه ده اساساتمز داخلنده اخلاقی ، اجتماعی بر اصلاح وجوده کتیرمکدن بشقه چاره یوقدر .

اساسات اسلامیه به تمسک بوصلاحک یکانه مسندیدر . آنجق حرث و اخلاق ملیه ، تقلیدجیلکله روح مزه حلول ایدن وزیلت غریبه بی نوریه فضیلته تحویل ایتدیکی زماندرکه حقیقی ترقی و تجدد یوللری آچلمش و هیئت اجتماعیه مزاک یوکسک انکشافه مظهر اولمش بولنه چقدر .

مسئله حکمت

مدرسه لر صایته بیلیری ؟

معارف و کالتنک غریب بر تشبثی غزته لر یازیور : وکالت ، موجود مدارسک آلوریشلی اولانلرینی ابتدائی مکتبی یایمه به ، دیکر لرینی ده صانه ترقی یکیدن مکتبلر انشا ایتدیرمه به فرار و یرمش . وکالتنک بو خصوصه دائر معارف مدیرتیرنه کوندردی تمیمی کوردک ، حیرتله ایچنده قالدق . بز آرتق کینی حرکتلرک نهایت بولهرق قانون دورینک حلول ایتدیکنی ظن ایدیوردق ، نه قدار یاکلشز ! معارف وکیل بک وکالتنک کلدیکی کوندربری اجرات و حرکاتی تدقیق ایدیکز ، کوره جکسکسز ، که مان هرخصوصه نظر دفته آلدینی شی قانونن زیاده کندی آرزولیدر . بالخاصه مدرسه لر مسئله سنده باشدن باشه عندی حرکتده بولونمشدر .

توحید تدریسات مقصدیه مدرسه لر معارف وکالتنک (ربط) اولدینی حالده او ، بوتون آناطولیده می مدرسه لری (سد و الفا) ایتدی .

دارالخلافه مدرسه لرینی قادرولیه ، تشکیلاتیه ، درسلیله عیناً بقا ایتدیکنی یالکز اسلرینی دیکشدردیکنی ملت مجلسی کر-یسنده سوبلدیکی حالده ، بو سوزنده صادق قالمادی . ابتدای داخلک ایی سنه سی و صحنک اوج سنه سی یعنی بش صنی الفا ایتدکدن باشقه دیکر صنفلرکده پروگراملرینی آلت اوست ایتدی . امام و خطیب مکتبلری بوکون ابتدائی بر مکتب درجه سنه کلدی . صکره طلبه علومک اعاشه سی ایچون اوقاف بودجه سندن (۱۴۰) بیک لیرا معارف وکالتنک دوراولوندینی حالده وکالت طلبه علومک اعاشه سی کسندی . مدرسه لرک معارفه ربطندن مقصد (تدریساتک توحیدی) اولدینی حالده وکالت شیمی مدرسه بنالرینده صاحب چیقمه به قالیشدی . (مستغنی هنا قالدی) دیبه صاهرق پاراسنی ایسته دیکی محله صرف ایتمک هوسنه دوشدی .

دینی مسامحه کارلق اخلاقی ، معشری ، اجتماعی مسامحه کارلنی ایجاب ایتدیرر . دینی حسلر کوشه رکه اخلاقی مفهوملرده قیمتنی غائب ایدر ، تساند اجتماعی خللدار اولور ، صنوف اجتماعیه ارسنده کی وفاق و اتفاق زائل اولور . منافع شخصی منفعت عمومی ملاحظاته غلبه چالار . بوده هیئت اجتماعیه ایچون تردیدن بشقه برشی دکدر . هیچ شبه یوق که ، محیطمزی قاپلایان تردیات اخلاقیه و اجتماعیه اهمیتله تداوی به شایان بر مرض مهلکدر . طئه اساسلرینی صارسان ، نسلی ایچکی ایله ، ثروتی قمارله تخریب ایدن تردیانک اوکنه کچمک ، ضربده کی ادوار محیبه نیک هیئت اجتماعیه مزه سرایتنی منع ایتمک بر ضرورتدر . هر ساحتده روح اصلیمزی محافظه ایتمک شرطیه بشریتک مال مشترکی اولان غربک علم و عرفان و فضائلندن استفاده ایتمک ایسته ینلری یعنی اساسات اسلامیه ایله یوکسله جگمزه قانع اولان حقیقی تجدد ، ترقی عاشق لرینی یأس و نومیدی به دوشورن شی فوضالرک مبدأ و منشأنی تشکیل ایدن فضاخ و رزیزلته عاند تقلیدک کیتدکجه سرائتی تهله کسیدر . بوکون قابل انکار دکدرکه معنوی ، اخلاقی ، اجتماعی جهتلرده بارز برتدینک شاهدی یز . .

بوتدینک تربیه به ، طئه اساسلرینه ، نفوسه ، علم و عرفانه ، فضیلته ، ثروته قدر سائل ایدن تخریباتی جدآ وخیمدر . ارقدرکه ، بووخامت وجدینی الک و صحرایکار فکرلر ، الک سربست غزته لر بیله اعترافه باشلامشدر . ناسلامت برحریتک ، نامحدود برسربستینک منفعت عمومیه اساسلرینی متبادیاً بالطله لامسی نتیجه سنده تفسخ اجتماعیدن قورقلمسی بک طبیعیدر . اوت بو اندیشه بک حقلیدر . شیرازه سندن چیقان اجتماعیات ناصل اصلاح اولنه جق ، جوزولن روابط اخلاقیه ناصل باغلانه جق ، معنوی سجه من ناصل قوتله جک ؟ بو سواللر فکرلرمزی